

Історія 10

Лекція #10:

Радянська Україна 1932 – 1939: терор

- Індустріалізація і колективізація 1929 – 1932 вели до все більшої централізації і зосередження (concentration) влади в Москві.
- З централізацією також закінчилися мрії про незалежну Радянську Україну, а майже усі які пропонували в 20-тих роках ідею незалежної УРСР, були ліквідовані Сталіном в 30-тих роках.
- Сталін, між 1929 і 1939 має візію одної могутньої, індустріалізованої, соціалістичної держави, яка є одно-думна, одно-культурна, одно-мовна (російська) соціалістична диктатура.
- Перші жертви репресій на Україні, були націоналісти пов'язані із національними урядами 1917 – 1921 років, (переважно не-більшевиками), яктакож і видатні діячі культури і науки.
- ОДПУ їх звинувачувало:
 - членством (membership) в “анти-радянських організаціях
 - фабрикували (fabricated) докази (evidence) яка підтверджувала звинувачення
 - змушували людей публично каятися (confess and ask for pardon) за свої злочини
 - провадили публичними показовими судовими розправами (public show trials), які розписували у всіх газетах
 - розголошували в пресі злочини “ворогів соціалізму”
 - розписувалися про шпигунів, шайки саботажників, та списували кого хто небусть звинувачував, в пошуках нових жертв на арешт і страту.
- 1929 – 1930 розкрито “Спілку Визволення України,” організацію якої члени мали за мету “підборкання селянства проти колективізації, контакт із тайними (secret) еміграційними організаціями, план убити Сталіна, план відокремити (secede) УРСР від СРСР,” і так далі.
 - звинувачували 45 учених (scholars), письменників і членів інтелігенції.
- Цим процесом почалася система підозри (suspicion) і нападу на інтелігенцію, яка в наступних роках зростала і захоплювала щораз більше і більше людей.
- Все-Українська Академія Наук стає підозрілою організацією, і уряд цензурує Академії видання, закриває наукові секції, і виганяє із постів “буржуазних націоналістів.”
 - закрито секцію історії, звинувачувано Грушевського і заслано його в Росію, де він помер в 1934 р.
 - більшістю його співробітників (co-workers) і учнів постраждали багато гірше підчас їхніх переслідувань (persecution).
- В 1933, позбувшись селян і не-більшовицьких націоналістів, Сталін звертає увагу на членів КП(б)У, щоб вичистити тих “котрі зробили ідеологічні помилки й порахунки

(accounts, calculations),” іншими словами, вони в минулому насправді, або ні, не погодилися з політикою партії в Москві та з політикою Сталіна.

- наслідок виключення з партії, розстріл або заслання на Сибір.
- В 1933 також починається напад на тих націоналістів, які потайки крилися в КП(б)У, яких підтримували куркулі [? Яких було вже знищено між 1929 – 1932], які грозили соціалізму. Тобто, скрито почався процес проти всіх тих котрі творили та підтримували політику українізації.
- В газеті *Правда*, на пленумах Центрального Комітету СРСР, та на з'їздах КомПартії, українських членів звинувачували:
 - в не збиранні квоти зерна
 - нестачей продуктів
 - не виконанню запланованої продукції
 - націоналізмі
- Українські комуністи опинилися у важким положенні, вони хотіли задовольнити Сталіна і Партію, але рівнож бачили як жахливо проводиться Сталіна політика на Україні, і як страждає нарід від такої політики.
- В січні, Сталін посилає в Україну свого особистого представника (П. Постушева), міняє голову українського ОДПУ, і замінює майже всі посади в уряді і в партії російськими урядовцями/партійними.
- Посташев мав завершити колективізацію, без огляду на кошти, провести чистку (cleansing) КП(б)У, і припинити українізацію.
- Оскаржений у націоналізмі, і не готовий покинути політику українізації, Микола Скрипник поповняє самогубство 7 липня 1933, так як три місяці перед тим зробив Микола Хвильовий.
- Чистка партії захопила цілий рух українізації, філософів, авторів, редакторів (editors), художників (artists), публично оголошено шпіонами і арештовано:
 - із 240 українських письменників, “зникло” 200
 - із 85 мовознавців, зникло 62
 - фільми Довженка знято із показу, а режисера “перепроваджено” в Москву
 - закрито експериментальний театр *Березіль*, а Куліша та Курбаса заслано на Соловецькі Острови (концентраційний табір на далекі півночі Росії), де їх вбито в 1937-1938.
 - скликано з'їзд кобзарів в Києві, і всіх 300 учасників арештовано і розстріляно
 - в той сам час, щоб припинити всі націоналістичні прояви, закрито майже усі україномовні газети та установи, а в школах переходить наука від української на російську мову, яко мову цілого СРСР.
- Рівночасно, вичищується нарід від ворогів соціалізму. Коло 15 тисяч професійних людей, і найкращих працівників арештовано.
- Між січнем 1933 і січнем 1934, КП(б)У зменшила своє членство понад 100 тисяч. Їх майже усіх арештовано, заслано на Сибір або розстріляно.
- Коли репресії 1929 – 1933, були майже виключно проти українського населення і партії, кінець 30-тих років проявився репресіями проти населення цілого СРСР, знову включаючи Україну.

- Між 1937 – 1938, було рішено винищити всіх ворогів соціалізму (правдивих і уявних (imagined)).
 - винищено майже усіх які провадили Революцією в 1917, так званих “батьків Революції”
 - тайна поліція (переіменована на НКВС), безупину фабрикувала змови (conspiracies), шпигунів (spies), терористичні групи.
 - показові судові розправи (public show trials) відбувалися вдень і вніч, переважно і прироком смерти (death sentence), який виконувався без-апеляційно відразу.
 - знищено тих котрі виконували попередні репресії, провідників партії, тайної поліції, урядовців, найвищих генералів армії, і так далі.
- Україна знов страждає найгірше
 - Сталін ліквідує увесь уряд, ціле керівництво КП(б)У, (навіть тих котрі так ретельно і жорстоко виконували колективізацію 1928-1933, тих котрі довели до голодомору 1932 – 1933, тих котрі безмилосердно провадили репресіями 1929 – 1933).
 - цим етапом репресій на Україні займається Єжов, і від него походить назва цього періоду, єжовщина.
 - хоча немає точної статистики, в роки 1937 – 1938 знищено приблизно 170 тисяч українців.
 - в цілому СРСР около пів мільона людей розстріляно, між 3 а 12 мільонів заслано в систему концентраційних таборів Сибіру на тяжку працю. Мало хто вертався із цих таборів живим.